

مجله دانش حسابداری / سال هفتم / ش ۲۴ / بهار ۱۳۹۵ / ص ۹۱ تا ۱۱۱

بررسی تأثیر تجدید ارائه صورت‌های مالی بر رشد شرکت‌ها

دکتر بهزاد کاردان*

دکتر محمود لاری دشت‌بیاض**

مرتضی منصوری***

چکیده

تحقیقات انجام‌گرفته در ایران و سایر کشورها نشان می‌دهد که سالانه درصد بالایی از شرکت‌ها صورت‌های مالی را تجدید ارائه می‌نمایند. این موضوع نشان می‌دهد که اطلاعات حسابداری شرکت‌ها از نظر ویژگی قابلیت اتکا مورد تردید است و می‌تواند موجب آسیب زدن به روابط و مناسبات بین شرکت‌ها و اشخاص برون-سازمانی به خصوص سرمایه‌گذاران شده و بر جریان نقد و در نهایت بر رشد شرکت‌ها اثر بگذارد. این تحقیق به بررسی تأثیر تجدید ارائه صورت‌های مالی بر رشد شرکت‌ها می‌پردازد. برای بررسی موضوع از الگوی رشد دمی‌رگوک و ماکسیمویچ استفاده شده و شاخص‌های نرخ رشد داخلی، نرخ رشد کوتاه مدت و حداکثر نرخ رشد پایدار نیز برای اندازه‌گیری رشد شرکت‌ها به کار گرفته شده است. جامعه آماری پژوهش، شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران بوده و تعداد ۶۶ شرکت - سال طی دوره زمانی ۱۴ ساله از ۱۳۷۸ تا ۱۳۹۱ مورد بررسی قرار گرفته است. نتایج پژوهش بیانگر آن است که در ایران، تجدید ارائه صورت‌های مالی در زمان اعلان، فاقد بار اطلاعاتی مؤثر بوده و تأثیری بر رشد شرکت‌ها ندارد.

* استادیار گروه حسابداری، دانشکده علوم اداری و اقتصادی، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران.

** استادیار گروه حسابداری، دانشکده علوم اداری و اقتصادی، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران.

*** کارشناسی ارشد حسابداری، دانشکده علوم اداری و اقتصادی، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران.

نویسنده مسئول مقاله: مرتضی منصوری (Email: mo.mansouri@alumni.um.ac.ir)

تاریخ پذیرش: ۹۴/۱۱/۲۷

تاریخ دریافت: ۹۳/۱۰/۱۶

واژه‌های کلیدی: تجدید ارائه صورت‌های مالی، تعدیلات سنواتی، رشد شرکت، قابلیت اتکای اطلاعات مالی.

مقدمه

تئوری‌های رشد شرکت همواره به عنوان عامل مهمی در تکامل ادبیات تجاری در نظر گرفته شده است. تنوع عوامل تأثیرگذار بر رشد شرکت، مشخصه ادبیات مربوط به این حوزه می‌باشد که تلاش دارند توضیحی نسبت به عوامل مؤثر بر رشد شرکت ارائه نمایند (قائم‌ی و همکاران، ۱۳۹۳). از سوی دیگر صورت‌های مالی تجدید ارائه شده، به صورت شفاف، اطلاعاتی را در خصوص قابل اتکا بودن و کیفیت پایین صورت‌های مالی دوره‌های گذشته ارائه خواهد نمود (کارپوف و همکاران، ۲۰۰۸). با توجه به تحقیقات انجام شده که در ادامه به آنها اشاره خواهد شد، انتظار می‌رود که کاهش اطمینان استفاده‌کنندگان صورت‌های مالی نسبت به شرکت‌های تجدید ارائه‌کننده، باعث بروز مشکلاتی برای شرکت‌ها از جمله در جذب منابع مالی گردد و در نهایت بر رشد شرکت‌ها تأثیرگذار باشد.

با توجه به اهمیت موضوع رشد شرکت‌ها و وفور تجدید ارائه صورت‌های مالی در ایران و عدم انجام تحقیقاتی در این زمینه در داخل کشور، حسب نیاز در این پژوهش به بررسی تأثیر تجدید ارائه صورت‌های مالی بر رشد شرکت‌ها پرداخته شده است.

مبانی نظری پژوهش

اتکاپذیری، یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های کیفی اطلاعات حسابداری است. بر اساس مفاهیم نظری گزارشگری مالی، اطلاعاتی اتکاپذیر است که عاری از اشتباهات و تمایلات جانب‌دارانه باشد. طبق اصول پذیرفته‌شده حسابداری، تجدید ارائه صورت‌های مالی سنوات گذشته به دو علت «تغییر در رویه و اصلاح اشتباهات» الزامی است (کمیته فنی سازمان حسابرسی، ۱۳۹۴). تحقیقاتی که پیش‌تر در ایران انجام گرفته است نشان می‌دهد که درصد بالایی از شرکت‌های ایرانی به دلیل اصلاح اشتباهات حسابداری،

صورت‌های مالی را تجدید ارائه و رقمی را تحت عنوان تعدیلات سنواتی گزارش می‌کنند (سروری مهر، ۱۳۸۵؛ کردستانی و همکاران، ۱۳۸۹؛ و نیکبخت و رفیعی، ۱۳۹۱). این موضوع نشان می‌دهد که اطلاعات حسابداری شرکت‌ها از نظر ویژگی عاری از اشتباه بودن، مورد تردید است.

هنگامی که شرکتی صورت‌های مالی خود را تجدید ارائه می‌کند، می‌پذیرد که اشتباه بااهمیت یا رویه‌ای نادرست در صورت‌های مالی دوره یا دوره‌های گذشته خود داشته است. از آنجا که سودآوری آینده واحد تجاری و در نتیجه جریان‌های نقدی و ارزش واحد تجاری در آینده می‌تواند با استفاده از سودهای گزارش شده در دوره‌های گذشته ارزیابی شود، لذا تجدید ارائه صورت‌های مالی که در نتیجه آن احتمالاً سودهای گزارش شده در دوره‌های قبلی اصلاح می‌شود؛ کارایی گزارش‌گری مالی را به عنوان ابزاری برای پیش‌بینی آینده مخدوش می‌کند. نتایج تحقیقات پیشین نیز نشان از اثر منفی تجدید ارائه بر شرکت‌ها دارد (پالمروس و اسکولز، ۲۰۰۴؛ هریبار و جنکینز، ۲۰۰۴؛ گراهام و همکاران، ۲۰۰۸).

ریشه پیامدهای منفی تجدید ارائه صورت‌های مالی در مسائل نمایندگی است. بر اساس تئوری نمایندگی، یکی از اصلی‌ترین مشکلات ناشی از آن عدم تقارن اطلاعات بین مدیر و سهامدار است (نمازی، ۱۳۸۴). تحقیقات پیشین دریافته‌اند که شرکت‌ها، در کشورهایی که فاقد مؤسسات مرجع در خصوص عدم تقارن اطلاعاتی بوده و دارای تضادهای نمایندگی می‌باشند، متحمل محدودیت‌هایی در دستیابی به منابع وجه نقد خارج از شرکت بوده و لذا از نظر پایین بودن نرخ رشد تأمین مالی خارج از شرکت تحت فشار هستند (دمیرگوک و ماکسیمویچ، ۱۹۹۸). همچنین خارانا و همکاران^۶ (۲۰۰۶) با بررسی شرکت‌های موجود در یک کشور واحد، دریافته‌اند که شرکت‌هایی که سیاست افشائیات گسترده‌تری را پذیرفته‌اند نرخ رشد بیشتری از خود نشان می‌دهند. به همین دلیل، تجدید ارائه صورت‌های مالی و وجود شواهدی مبنی بر قابل‌اتکا نبودن اطلاعات صورت‌های مالی، موجب عدم اعتماد سرمایه‌گذاران و اعتباردهندگان خواهد

شد و انتظار بر این است که کاهش اطمینان استفاده‌کنندگان صورت‌های مالی نسبت به شرکت‌های تجدید ارائه‌کننده، باعث بروز مشکلاتی برای شرکت‌ها گردد. در تحقیق حاضر نیز بر اساس مبانی ذکرشده که واکنش منفی بازار را پس از تجدید ارائه صورت‌های مالی تأیید می‌کند، اثر این موضوع بر رشد شرکت‌ها مورد بررسی قرار گرفته است.

پیشینه پژوهش و بسط فرضیه‌ها

ادبیات غنی موجود در مورد تأمین مالی^۷ و رشد شرکت‌ها^۸، به نقش عمده ناکارآمدی و نقایص بازار اشاره می‌کند. به عنوان مثال عدم تقارن اطلاعاتی، باعث بروز شکاف بین هزینه تأمین مالی داخلی و خارجی یک شرکت می‌شود (مایرز و ماجلف^۹، ۱۹۸۴). هزینه بالاتر تأمین مالی خارج از شرکت ممکن است مانع از دنبال کردن پروژه‌های سرمایه‌گذاری سودآور بالقوه توسط شرکت گردد. مطابق با این بحث، نتایج تحقیقات پیشین نشان می‌دهد که نقص‌های بازار، سرمایه‌گذاری شرکت را به جریان وجوه نقد داخلی آن محدود می‌نماید (فازاری و همکاران^{۱۰}، ۱۹۸۸). چنین سرمایه‌گذاری‌های کمتر از حدی، با توجه به محدود کردن رشد شرکت، باعث تحمیل هزینه می‌شود. در واقع **دمیرگوک و ماکسیمویچ (۱۹۹۸)** به طور سیستماتیک رشد کمتری را در بین شرکت‌های موجود در کشورهایی با بازار سهام غیرفعال و واحد بانک‌داری کوچک مشاهده نمودند.

بیر و همکاران^{۱۱} (۲۰۰۹) تجدید ارائه صورت‌های مالی را به عنوان تصحیح اشتباهات موجود در صورت‌های مالی حسابداری که در دوره‌های گذشته در اثر بی‌دقتی و مسامحه، یا نهایتاً در اثر مدیران فرصت طلب ایجاد شده است، تعریف نموده‌اند. در واقع، پدیده تجدید ارائه، موضوع کم‌اهمیتی نیست و می‌تواند مانع از توانایی شرکت در خصوص افزایش منابع وجه نقد خارجی با هزینه کمتر شود. در مورد این قضیه، مباحث زیادی مطرح است. اولاً، تجدید ارائه باعث ایجاد عدم اطمینان در خصوص اعتبار

گزارش مالی شرکت می‌شود، به طوری که به سرمایه‌گذاران اطلاع می‌دهد که آنها از داده‌ها و اطلاعات نادرست برای ارزیابی شرکت استفاده نموده‌اند (کارپوف و همکاران، ۲۰۰۸). لذا، تجدید ارائه می‌تواند سبب گردد تا سرمایه‌گذاران در مورد سایر جوانب عملیات شرکت و عملکرد گزارش شده آنها نیز بدگمان شوند. یعنی برای آنها در رابطه با این موضوعات سؤال ایجاد می‌کند که آیا قابل اعتماد هستند یا خیر (گراهام و همکاران، ۲۰۰۸). ثانیاً، فرض بر این است که تجدید ارائه منجر به این خواهد شد که اعتقاد به وجود جریان‌های وجه نقد آتی شرکت مورد تجدیدنظر واقع گردد.

گراهام و همکاران (۲۰۰۸) خاطرنشان می‌کنند که تجدید ارائه، اعداد و ارقام مالی تاریخی را تغییر می‌دهد و لذا پیش‌بینی‌های انجام گرفته بر مبنای این اعداد و ارقام را نیز دست‌خوش تغییر می‌نماید. با فرض اینکه اکثریت تجدید ارائه‌های انجام گرفته منجر به کاهش سود شوند؛ لذا، تجدید ارائه‌ها از این حیث می‌توانند نشان دهند که شرکت در شرایط بدتر از آنچه که قبلاً اظهار نموده، قرار دارد و بر توانایی شرکت در افزایش منابع وجه نقد تأثیر منفی بگذارند. ثالثاً، تجدید ارائه می‌تواند باعث ایجاد نگرانی ناشی از دعاوی حقوقی آتی شود که این مطلب ممکن است چشم‌انداز آتی شرکت را بدتر کند (پالمروس و اسکولز، ۲۰۰۴). در ادامه، این نگرانی‌ها ممکن است مانع از توانایی شرکت در دستیابی به منابع مالی خارجی با هزینه پایین‌تر شود. در نهایت، تجدید ارائه ممکن است به حُسن شهرت شرکت آسیب بزند که این مسئله نیز به نوبه خود منجر به تأثیرات منفی روی جریان وجه نقد واقعی شده و متعاقباً ارزش شرکت را کم‌تر می‌نماید (گراهام و همکاران، ۲۰۰۸). به عنوان مثال، سرمایه‌گذاران، مشتریان، و عرضه‌کنندگان می‌توانند شرایط و ضوابط تجاری خود را تغییر دهند. در مجموع این مباحث نشان می‌دهد که تجدید ارائه‌های صورت‌های مالی، مانع از توانایی شرکت در افزایش منابع وجه نقد خارج از شرکت با هزینه کمتر خواهد شد.

مطابق با مباحث عنوان شده، نتایج تحقیقات پیشین، نشان‌دهنده تأثیر نامطلوب تجدید ارائه صورت‌های مالی بر روی (۱) محیط اطلاعاتی شرکت و (۲) هزینه تأمین مالی

از طریق حقوق صاحبان سرمایه و بدهی می‌باشد. ویلسون^{۱۲} (۲۰۰۸) با نشان دادن کاهش در ضریب واکنش سود برای شرکت‌هایی که اقدام به تجدید ارائه صورت‌های مالی نموده‌اند شواهد بیشتری را در این زمینه فراهم نمود که نتایج، نشان‌دهنده تأثیر منفی تجدید ارائه صورت‌های مالی روی درک سرمایه‌گذاران در خصوص کیفیت سود شرکت می‌باشد.

پالمروس و اسکولز (۲۰۰۴) میزان متوسط واکنش منفی بازار به اعلامیه تجدید ارائه را معادل ۹/۲ درصد برای یک بازه دو روزه انتشار اعلامیه‌ها به دست آوردند و در تجدید ارائه‌هایی که شامل موارد تقلب نیز بوده است، این نرخ منفی بیشتر هم بوده است. آنها دریافتند که تجدید ارائه صورت‌های مالی منجر به پراکندگی بیشتر پیش‌بینی‌ها می‌شود که این مطلب نیز به نوبه خود منجر به افزایش میزان عدم اطمینان در خصوص کیفیت سود شرکت می‌گردد. **بارنیو و کاو^{۱۳} (۲۰۰۹)** در تحقیق خود از تجدید ارائه صورت‌های مالی به عنوان یک جایگزین برای عدم اطمینان به اطلاعات استفاده کردند و دریافتند که سرمایه‌گذاران در شرکت‌هایی که تجدید ارائه می‌نمایند، بیشتر روی ویژگی‌های مرتبط با دقت پیش‌بینی مدیریت اتکا دارند.

در خصوص بازارهای بدهی، **گراهام و همکاران (۲۰۰۸)** عنوان کردند که تجدید ارائه‌های صورت‌های مالی باعث افزایش عدم تقارن اطلاعاتی بین وام‌دهندگان و وام‌گیرندگان می‌شود و این عدم تقارن اطلاعاتی باعث افزایش هزینه‌های نظارتی یا مانیتورینگ وام‌دهندگان شده و در نهایت هزینه بدهی را افزایش می‌دهد. **کراویت و شولین^{۱۴} (۲۰۱۰)** روی بازارهای حقوق صاحبان سرمایه تمرکز نمودند و دریافتند که در شرکت‌هایی که اقدام به تجدید ارائه صورت‌های مالی می‌نمایند، قیمت‌گذاری مربوط به ریسک اطلاعات احتیاطی^{۱۵} افزایش می‌یابد و در نتیجه هزینه برآورده شده در خصوص سرمایه حقوق صاحبان سرمایه افزایش خواهد یافت. همچنین طبق نتایج تحقیق **سوزان و همکاران^{۱۶} (۲۰۱۳)** کاهش توان جذب سرمایه‌های خارج از شرکت، موجب کاهش وجه نقد در دسترس شرکت شده و در نهایت توان سرمایه‌گذاری جدید را از

شرکت سلب خواهد کرد. کاهش سرمایه گذاری شرکت که با رشد آن رابطه مستقیم دارد، موجب کندی رشد شرکت خواهد شد.

با توجه به تحقیقات یادشده، در این پژوهش به بررسی این موضوع پرداخته شده است که آیا هزینه بالاتر تأمین مالی خارج از شرکت به عنوان یک پیامد منفی ناشی از تجدید ارائه صورت های مالی، محدودیت خاصی بر سرمایه گذاری ها و به تبع آن بر رشد شرکت تحمیل می نماید یا خیر؟ بنابراین بر اساس یافته های تحقیق مایرز و ماجلف (۱۹۸۴)، فازاری و همکاران (۱۹۸۸)، دمیرگوک و ماکسیمویچ (۱۹۹۸)، پالمروس و اسکولز (۲۰۰۴)، گراهام و همکاران (۲۰۰۸)، بارنیو و کاو (۲۰۰۹)، کراویت و شولین (۲۰۱۰) و سوزان و همکاران (۲۰۱۳) که پیامدهای منفی تجدید ارائه صورت های مالی بر رشد شرکت ها را اثبات نموده اند، فرضیه کلی تحقیق به شرح ذیل قابل تبیین است:

فرضیه کلی: اعلان تجدید ارائه صورت های مالی، بر نرخ رشد شرکت ها تأثیر منفی معنادار دارد.

همان گونه که در بخش مبانی نظری پژوهش به تفصیل بیان شده است، در پژوهش حاضر به منظور تحلیل بهتر نتایج و با توجه به پژوهش های **دمیرگوک و ماکسیمویچ (۱۹۹۸)**؛ و **سوزان و همکاران (۲۰۱۳)**، برای محاسبه حداکثر نرخ رشد واقعی که شرکت می تواند از طریق منابع داخلی به آن دست یابد، از سه فاکتور نرخ رشد داخلی، نرخ رشد کوتاه مدت و حداکثر نرخ رشد پایدار استفاده شده است که با توجه به آن، سه فرضیه زیر در راستای فرضیه کلی بیان شده در بالا مطرح می شود:

فرضیه ۱: اعلان تجدید ارائه صورت های مالی، بر نرخ رشد داخلی شرکت ها تأثیر منفی معنادار دارد.

فرضیه ۲: اعلان تجدید ارائه صورت های مالی، بر نرخ رشد کوتاه مدت شرکت ها تأثیر منفی معنادار دارد.

فرضیه ۳: اعلان تجدید ارائه صورت های مالی، بر حداکثر نرخ رشد پایدار شرکت ها تأثیر منفی معنادار دارد.

روش پژوهش

تحقیق حاضر، به دلیل آزمون ارتباط بین متغیر وابسته و مستقل، از نوع همبستگی و از آن‌جا که اطلاعات تاریخی شرکت‌ها مورد استفاده قرار خواهد گرفت، از حیث روش تحقیق، شبه آزمایشی است.

جامعه آماری

این تحقیق بر روی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران انجام شده و محدوده زمانی تحقیق با در نظر گرفتن اطلاعات نزدیک به زمان انجام تحقیق و در دسترس بودن آن، یک دوره ۱۴ ساله از ابتدای سال ۱۳۷۸ تا پایان سال ۱۳۹۱ است. شرکت‌های مورد بررسی با در نظر گرفتن قلمرو مکانی و زمانی تحقیق، بر اساس شرایط زیر انتخاب شده است:

- شرکت قبل از سال ۱۳۷۷ در بورس اوراق بهادار تهران پذیرفته شده باشد.
  - صورت‌های مالی آن برای هر یک از سال‌های ۱۳۷۷ تا ۱۳۹۱ در دسترس باشد.
  - در محدوده زمانی تعیین شده، حداقل یک‌بار صورت‌های مالی سالانه تجدید ارائه شده، منتشر کرده باشند.
  - حداقل سه سال قبل از زمان اعلان رویداد تجدید ارائه، هیچ‌گونه رویداد تجدید ارائه‌ای رخ نداده باشد.
  - به دلیل متفاوت بودن ماهیت شرکت‌های سرمایه‌گذاری و واسطه‌گری مالی شرکت جزء گروه ذکر شده نباشد.
- شرکت‌هایی که ویژگی مورد نظر برای انجام این تحقیق را نداشتند، حذف شده و در نهایت با اعمال معیارهای فوق، تعداد ۶۶ شرکت - سال به عنوان نمونه آماری انتخاب گردید و داده‌های لازم از صورت‌های مالی و نرم‌افزارهای اطلاعاتی استخراج گردید. از آنجایی که در معادله رگرسیون از اطلاعات مالی سال‌های قبل و بعد از تجدید ارائه شرکت‌ها استفاده شده است، مجموع مشاهدات تحقیق بالغ بر ۱۳۲ شرکت - سال

می‌باشد. جدول شماره ۱ نمونه آماری مورد آزمون را به تفکیک نوع، محتوا و علل انجام تعديلات سنواتی نشان می‌دهد.

جدول شماره ۱. نمونه آماری مورد آزمون به تفکیک نوع، محتوا و علل انجام تعديلات سنواتی

الف - تعديلات سنواتی به تفکیک نوع	
شرکت - سال	
۹	تعديلات سنواتی مثبت (افزاینده سود انباشته)
۵۷	تعديلات سنواتی منفی (کاهنده سود انباشته)
۶۶	جمع
ب - تعديلات سنواتی به تفکیک محتوا	
۶۶	تعديلات سنواتی ناشی از اصلاح اشتباه
۰	تعديلات سنواتی ناشی تغییر رویه
۶۶	جمع
ج - تعديلات سنواتی به تفکیک علل انجام	
۳۱	تعديل ذخیره مالیات
۱۵	تعديل سایر اشتباهات
۲۰	تعديل ذخیره مالیات و سایر اشتباهات
۶۶	جمع

شیوه تجزیه و تحلیل اطلاعات

به منظور تجزیه و تحلیل اطلاعات، برای شرکت‌های مورد آزمون تحقیق از اطلاعات سال اعلان تجدید ارائه و یک سال قبل از اعلان استفاده شده است. بدین وسیله روند تغییرات نرخ رشد شرکت را به دنبال تجدید ارائه صورت‌های مالی می‌توان سنجد. به همین منظور، طبق تحقیقات **دمیرگوک و ماکسیمویچ (۱۹۹۸)** و همچنین **سوزان و همکاران (۲۰۱۳)**، برای تجزیه و تحلیل اطلاعات از الگوی رشد شماره ۱ استفاده شده است:

$$G_{it} = \alpha + \beta_1 \text{RESTATEMENT}_{it} + \beta_2 \text{DIV}_{it}/\text{TA}_{it} + \beta_3 \text{NI}_{it}/\text{NS}_{it} + \beta_4 \text{NS}_{it}/\text{NFA}_{it} + \beta_5 \text{LOG-TA}_{it} + \beta_6 \text{LTD}_{it}/\text{TA}_{it} + \beta_7 \text{NFA}_{it}/\text{TA}_{it} + \beta_8 \text{Q}_{it} + \beta_9 \text{IN}_{it} + \varepsilon_{it} \quad (1)$$

که در این رابطه؛ G_{it} ، نرخ رشد شرکت (متغیر وابسته)؛ DIV_{it} ، کل سود تقسیمی؛ TA_{it} ، مجموع دارایی‌ها؛ NI_{it} ، سود خالص؛ NS_{it} ، فروش خالص؛ NFA_{it} ، خالص دارایی‌های ثابت؛ LOG-TA_{it} ، لگاریتم دارایی‌ها؛ LTD_{it} ، حساب‌های دریافتی بلندمدت؛ Q_{it} ، نسبت کیوتوبین؛ IN_{it} ، نرخ تورم؛ و RESTATEMENT_{it} ، تجدید ارائه صورت‌های مالی است.

نحوه محاسبه متغیرها

تجدید ارائه صورت‌های مالی (RESTATEMENT_{it})

تجدید ارائه صورت‌های مالی متغیر مستقل مسئله بوده که طبق تحقیق سوزان و همکاران (۲۰۱۳)، به صورت زیر تعریف و محاسبه گردیده است:

۱- به صورت متغیر باینری (صفر و یک).

به منظور تحلیل بیشتر نتایج الگو، متغیر مزبور در پژوهش حاضر، علاوه بر تعریف فوق به صورت‌های مختلف زیر نیز محاسبه و مورد آزمون قرار گرفته است:

- قدر مطلق مبلغ تعدیلات سنواتی.
  - تفکیک قدر مطلق تعدیلات سنواتی به اجزای آن شامل قدر مطلق اصلاح اشتباه، قدر مطلق تغییر رویه و قدر مطلق تعدیلات مالیات.
  - قدر مطلق درصد تغییر سود اولیه هر سهم پس از تجدید ارائه.
- ۲- نرخ رشد شرکت (G_{it})

متغیر وابسته الگو، نرخ رشد شرکت است. همان‌گونه که در فرضیه‌های تحقیق بیان شد، تأثیر اعلان تجدید ارائه صورت‌های مالی بر سه شاخص نرخ رشد (نرخ رشد داخلی، نرخ رشد کوتاه مدت و حداکثر نرخ رشد پایدار) مورد آزمون قرار گرفته که نحوه محاسبه آنها در ادامه تشریح شده است.

در این الگو برای محاسبه حداکثر نرخ رشد واقعی که شرکت می‌تواند از طریق منابع داخلی به آن دست یابد، ابتدا تأمین مالی خارج از شرکت مورد نیاز برای رسیدن به رشد مورد نظر از رابطه شماره ۲ محاسبه می‌گردد:

$$EFN_{it} = [G_{it} \cdot A_{it}] - [(1 + G_{it}) \times (E_{it} \cdot B_{it})] \quad (2)$$

که در این رابطه؛ G_{it} ، نرخ رشد فروش شرکت؛ A_{it} ، جمع دارایی‌ها؛ E_{it} ، سود بعد از بهره و مالیات؛ B_{it} ، نرخ انباشت سود؛ و EFN_{it} ، نیاز تأمین مالی خارج از شرکت که حاصل تفاوت بین سرمایه‌گذاری مورد نیاز با میزان سرمایه‌گذاری فعلی است. حال با فرض اینکه نیاز تأمین مالی خارج از شرکت صفر باشد و با ساده کردن معادله، رشد شرکت توسط سه شاخص به صورت زیر محاسبه می‌شود:

اولین رقم که نشان‌دهنده بیش‌ترین نرخ رشد در شرایطی است که شرکت متکی به منابع داخلی بوده و نرخ پرداخت سود ثابت باشد، نرخ رشد داخلی نامیده می‌شود و با استفاده از رابطه شماره ۳ محاسبه می‌شود:

$$IG_{it} = (ROA_{it} \cdot B_{it}) / (1 - ROA_{it} \cdot B_{it}) \quad (3)$$

که در آن ROA_{it} نسبت سود قبل از بهره و مالیات به دارایی‌ها است. شاخص دوم نیز نشان‌دهنده بیش‌ترین رشد قابل دسترس شرکت از طریق وجه نقد در دسترس داخلی و بدهی‌های کوتاه مدت است که نرخ رشد کوتاه مدت نام دارد و از قرار دادن عدد ۱ به جای B در معادله شماره ۳ (به معنای صفر بودن نرخ پرداخت سود) محاسبه شده و از رابطه شماره ۴ به دست می‌آید:

$$SFG_{it} = ROLTC_{it} / (1 - ROLTC_{it}) \quad (4)$$

که در این رابطه؛ $ROLTC_{it}$ ، برابر با نسبت سود بعد از بهره و مالیات به دارایی‌های ثابت است.

در نهایت شاخص سوم بیش‌ترین نرخ رشد در دسترس ناشی از وجه نقد در دسترس داخلی، بدهی‌های کوتاه مدت و بلندمدت می‌باشد که حداکثر نرخ رشد پایدار

نامیده می‌شود. این شاخص نیز فرض می‌کند که نرخ پرداخت سود صفر بوده و با قرار دادن عدد ۱ به جای B در معادله اول و همچنین استفاده از ارزش بازار سهام به جای کل دارایی‌ها محاسبه شده و از رابطه زیر به دست می‌آید:

$$SG_{it} = ROE_{it} / (1 - ROE_{it}) \quad (5)$$

که در این رابطه؛ ROE_{it} ، برابر با نسبت سود بعد از بهره و مالیات به ارزش بازار سهام است.

یافته‌های پژوهش

نتایج آمار توصیفی متغیرها در جدول شماره ۲ ارائه شده است. همان‌طور که در جدول شماره ۲ مشاهده می‌شود، در جامعه آماری مورد آزمون، تعدیلات سنواتی ناشی از تغییر رویه در بین شرکت‌ها مشاهده نگردید. بنابراین در تفکیک مبلغ تجدید ارائه به اجزای آن، تنها اصلاح اشتباه و تعدیلات ناشی از مالیات مشاهده می‌شود.

به منظور استفاده از الگوهای رگرسیون، اثبات وجود برخی پیش شرطها الزامی است و در شرایطی می‌توان به نتایج رگرسیون اتکا کرد که این پذیره‌های زیربنایی اثبات گردد. این پذیره‌ها به شرح زیر مورد بررسی قرار گرفته و با توجه به تأیید آنها، با درجه اطمینان بالایی می‌توان به نتایج تحقیق و قابلیت تعمیم آن اطمینان نمود.

الف. آزمون نرمال بودن باقی مانده‌ها: با استفاده از آزمون کلموگروف اسمیرنف، نرمال بودن توزیع متغیرهای وابسته بررسی شده است. زیرا نرمال بودن متغیرهای وابسته به نرمال بودن باقی مانده‌های مدل (تفاوت مقادیر برآوردی از مقادیر واقعی) می‌انجامد. سطح معناداری مربوط به آزمون کولموگروف اسمیرنف برای متغیرهای وابسته از ۰/۰۵ بزرگ تر بوده و همچنین در قسمت باقی مانده‌های آماری، میانگین باقی مانده‌ها نزدیک به عدد صفر و انحراف معیار باقی مانده‌ها نزدیک به عدد یک می‌باشد. بنابراین، با اطمینان ۹۵٪ نرمال بودن باقی مانده‌ها مورد تأیید قرار می‌گیرد.

مجله دانش حسابداری / سال هفتم / ش ۲۴ / بهار ۱۳۹۵ / ۱۰۳

جدول شماره ۲. آمار توصیفی متغیرها						
متغیر	شرح متغیر	واحد اندازه گیری	میانگین	انحراف معیار	کمینه	بیشینه
IG	نرخ رشد داخلی	درصد	۰/۳۳	۰/۱۲۳	-۰/۰۴	۰/۸۷
SFG	نرخ رشد کوتاه مدت	درصد	۰/۰۵	۱/۳	-۸/۳	۷/۱۰
SG	حداکثر نرخ رشد پایدار	درصد	-۰/۲	۰/۹۸	-۲/۳	۲/۷
RESTATEMENT	تجدید ارائه - باینری	---	۰/۵	۰/۵۰۱	۰/۰۰۰	۱
SUM - RESTATEMENT	قدر مطلق مبلغ تعدیلات سنواتی	میلیون ریال	۹۷۳۶	۲۳۲۴۰	۰	۱۴۳۴۸۵
RESTATEMENT - TAX	قدر مطلق مبلغ تعدیلات سنواتی ناشی از تعدیلات مالیات	میلیون ریال	۵۷۹۳	۲۲۶۶۲	۰	۱۸۴۲۹۰
RESTATEMENT - MISTAKE	قدر مطلق مبلغ تعدیلات سنواتی ناشی از اصلاح اشتباه	میلیون ریال	۶۳۷۲	۱۵۸۶۲	۰	۸۴۰۴۶
RESTATEMENT /NI	قدر مطلق درصد تغییر سود اولیه هر سهم پس از تجدید ارائه	درصد	۰/۷۱	۲/۴۷	۰/۰۰۰	۱۴/۸۷
DIV/TA	نسبت سود تقسیمی به جمع دارایی‌ها	درصد	۰/۰۵	۰/۰۶	۰/۰۰۰	۰/۲۷
NI/NS	نسبت سود خالص به فروش	درصد	۰/۲۹	۰/۴۸	-۱/۰۲	۱/۹۹
NS/NFA	نسبت فروش به دارایی‌های بلندمدت	درصد	۱/۶۶	۱/۹۱	۰/۰۰۰	۷/۴۶
LOG-TA	لگاریتم مجموع دارایی‌ها	مرتب	۵/۹۹۹	۰/۶۲۸	۴/۶۳۴	۸/۰۳۸
LTD/TA	نسبت حساب‌های دریافتی بلندمدت به جمع دارایی‌ها	درصد	۰/۰۰۱	۰/۰۱۶	۰/۰۰۰	۰/۱۸۵
NFA/TA	نسبت دارایی‌های بلندمدت به جمع دارایی‌ها	درصد	۰/۴۷	۰/۴۲	-۰/۸۵	۰/۹۹۵
Q	نسبت کیوتوبین	درصد	۳/۴۷	۴/۰۱	۰/۲۶	۱۷/۴۲
IN	نرخ تورم	درصد	۰/۱۷	۰/۰۶	۰/۱۰۴	۰/۳۰۵

ب. آزمون استقلال (عدم خود هم‌بستگی) باقی‌مانده‌ها: در کلیه الگوهای مورد بررسی، مقدار آماره دوربین واتسن بین مقادیر $1/5$ تا 3 بوده که با توجه به نزدیکی آن به عدد 2 استقلال باقی‌مانده‌ها قابل پذیرش است.

ج. آزمون عدم وجود هم‌خطی بین متغیرهای مستقل: مقدار آماره عامل تورم واریانس متغیرها کوچک‌تر از عدد 5 بوده بنابراین عدم وجود هم‌خطی بین متغیرهای مستقل مورد تأیید قرار می‌گیرد.

د. آزمون همگنی واریانس‌ها: در نمودار پراکنش باقیمانده‌های استاندارد شده در مقابل پیش‌بینی‌های استاندارد شده، الگویی مشاهده نشد و تقارن مشاهدات حول خط صفر می‌باشد. بنابراین با اطمینان 95% همگنی واریانس‌ها مورد تأیید قرار می‌گیرد.

پس از تأیید پذیره‌های زیربنایی تحقیق، رابطه شماره 1 مورد بررسی قرار گرفته است. به منظور بررسی فرضیه‌ها، ابتدا مناسب بودن برازش الگوها با استفاده از آماره فیشر آزمون شده و در ادامه جهت تأیید و یارد تأثیر متغیر مستقل بر متغیر وابسته از آماره t و سطح معناداری ضریب متغیر استفاده می‌شود. به این ترتیب که چنانچه سطح معناداری متغیر کمتر از $0/05$ باشد، نشان‌دهنده معنادار بودن تأثیر متغیر مستقل بر وابسته است و در غیر این صورت فرضیه محقق مورد تأیید قرار نمی‌گیرد. در نهایت در هر فرضیه، الگوی نهایی به شیوه رگرسیون پس رونده^{۱۷} به دست آمده که خلاصه نتایج حاصله در جداول شماره 3 ، 4 و 5 مشاهده می‌شود.

همان‌طور که در جدول شماره 4 مشاهده می‌شود، در فرضیه اول علیرغم مناسب بودن برازش الگو در تمام حالات مورد بررسی، سطح معناداری ضریب متغیر تجدید ارائه بیش از $0/05$ بوده بنابراین در سطح اطمینان 95% فرضیه اول تحقیق رد می‌شود و وجود ارتباط معنادار بین اعلان تجدید ارائه صورت‌های مالی و نرخ رشد داخلی شرکت‌ها تأیید نمی‌شود. در الگوهای نهایی به دست آمده به شیوه رگرسیون پس رونده نیز متغیر تجدید ارائه به دلیل نداشتن سطح معناداری قابل قبول، از معادلات حذف شده و در سمت راست معادلات مشاهده نمی‌شود. با وجود این، الگوهای نهایی، نشان‌دهنده

تأثیر متغیرهای نسبت سود تقسیمی به مجموع دارایی‌ها، نسبت سود خالص به فروش خالص، لگاریتم مجموع دارایی‌ها و نسبت کیوتوین بر نرخ رشد داخلی است.

جدول شماره ۳. خلاصه نتایج آزمون فرضیه ۱

نتیجه بررسی	اطلاعات ضریب متغیر "تجدید ارائه"			اطلاعات الگو		متغیر مستقل
	سطح معناداری ضریب متغیر	آماره t	ضریب متغیر	سطح معناداری الگو	آماره F	ضریب تعیین
تأیید نشد	۰/۶۴۴	-۰/۴۶۳	-۰/۰۳۸	۰/۰۰۰	۲۹/۱۱۲	۰/۴۰۲
تأیید نشد	۰/۳۱۰	۱/۰۱۸	۰/۰۸۴	۰/۰۰۰	۲۹/۱۱۷	۰/۴۰۴
تأیید نشد	۰/۶۸۰	۰/۴۱۳	۰/۰۳۴	۰/۰۰۰	۲۹/۱۱۷	۰/۴۰۴
تأیید نشد	۰/۸۰۵	۰/۲۴۷	۰/۰۲۰	۰/۰۰۰	۲۹/۱۱۲	۰/۴۰۲
تأیید نشد	۰/۸۵۳	-۰/۱۸۶	-۰/۰۱۵	۰/۰۰۰	۲۹/۱۱۷	۰/۴۰۴

مشابه فرضیه اول، در فرضیه دوم نیز سطح معناداری ضریب متغیر تجدید ارائه بیش از ۰/۰۵ بوده بنابراین در سطح اطمینان ۹۵٪ وجود ارتباط معنادار بین اعلان تجدید ارائه صورت‌های مالی و نرخ رشد کوتاه مدت تأیید نمی‌شود. همچنین در الگوهای نهایی به دست آمده، متغیر تجدید ارائه به دلیل نداشتن سطح معناداری قابل قبول از کلیه معادلات حذف شده است. با وجود این، الگوهای نهایی نشان‌دهنده تأثیر متغیرهای نسبت سود تقسیمی به مجموع دارایی‌ها، نسبت سود خالص به فروش خالص و لگاریتم مجموع دارایی‌ها بر نرخ رشد کوتاه مدت است.

جدول شماره ۴. خلاصه نتایج آزمون فرضیه ۲

نتیجه بررسی	اطلاعات ضریب متغیر "تجدید ارائه"			اطلاعات الگو		متغیر مستقل منتخب
	سطح معناداری ضریب متغیر	آماره t	ضریب متغیر	سطح معناداری الگو	آماره F	
تأیید نشد	۰/۷۰۰	-۰/۳۸۶	-۰/۰۳۵	۰/۰۰۱	۱۷/۲۰۱	۰/۳۲۶
	G=۱/۴۴۹- ۰/۴۱۱ DIV/TA+ ۰/۱۰۱ NI/NS+ ۰/۰۲۸ LOG-TA					الگوی نهایی
تأیید نشد	۰/۹۸۳	۰/۰۲۱	۰/۰۰۲	۰/۰۰۱	۱۷/۲۰۴	۰/۳۲۸
	G=۱/۴۴۹- ۰/۴۱۱ DIV/TA+ ۰/۱۰۱ NI/NS+ ۰/۰۲۸ LOG-TA					الگوی نهایی
تأیید نشد	۰/۹۷۲	-۰/۰۳۵	-۰/۰۰۳	۰/۰۰۱	۱۷/۲۰۴	۰/۳۲۸
	G=۱/۴۴۹- ۰/۴۱۱ DIV/TA+ ۰/۱۰۱ NI/NS+ ۰/۰۲۸ LOG-TA					الگوی نهایی
تأیید نشد	۰/۷۰۷	۰/۳۷۷	۰/۰۳۵	۰/۰۰۱	۱۷/۲۰۱	۰/۳۲۶
	G=۱/۴۴۹- ۰/۴۱۱ DIV/TA+ ۰/۱۰۱ NI/NS+ ۰/۰۲۸ LOG-TA					الگوی نهایی
تأیید نشد	۰/۹۷۵	-۰/۰۳۱	-۰/۰۰۴	۰/۰۰۱	۱۷/۲۰۴	۰/۳۲۸
	G=۱/۴۴۹- ۰/۴۱۱ DIV/TA+ ۰/۱۰۱ NI/NS+ ۰/۰۲۸ LOG-TA					الگوی نهایی

در خصوص فرضیه سوم نیز با توجه به این که سطح معناداری ضریب متغیر تجدید ارائه بیش از ۰/۰۵ بوده، بنابراین در سطح اطمینان ۹۵٪ وجود ارتباط معنادار بین اعلان تجدید ارائه صورت‌های مالی و حداکثر نرخ رشد پایدار شرکت‌ها تأیید نمی‌شود. در الگوهای نهایی نیز تأثیر متغیرهای نسبت سود تقسیمی به مجموع دارایی‌ها، نسبت سود خالص به فروش خالص، لگاریتم مجموع دارایی‌ها و نسبت کیوتوبین بر حداکثر نرخ رشد پایدار مشخص است. لیکن متغیر تجدید ارائه به دلیل نداشتن سطح معناداری قابل قبول از کلیه معادلات حذف شده است.

با توجه به این که در هر حالت از فرضیه‌های مورد بررسی، متغیرهای پیش فرض الگو ثابت است و فقط متغیر تجدید ارائه تغییر می‌کند که آن هم در نهایت فاقد رابطه معنادار با متغیر وابسته است، لذا خروج آن از الگو، تأثیری بر ضرایب متغیرهای الگو نداشته و با

هر بار تغییر متغیر تجدید ارائه، تغییری در الگوی نهایی به وجود نیامده است. از سوی دیگر الگوی نهایی در هر فرضیه به علت تغییر متغیر وابسته، متفاوت از فرضیه‌های دیگر است. الگوهای نهایی در جدول شماره ۶ خلاصه شده است.

جدول شماره ۵. خلاصه نتایج آزمون فرضیه ۳

نتیجه بررسی	اطلاعات ضریب متغیر "تجدید ارائه"			اطلاعات الگو			متغیر مستقل منتخب
	سطح معناداری ضریب متغیر	آماره t	ضریب متغیر	سطح معناداری الگو	آماره F	ضریب تعیین	
تأیید نشد	۰/۸۴۳	-۰/۱۹۸	-۰/۰۱۷	۰/۰۰۱	۱۹/۱۸۴	۰/۳۵۸	تجدید ارائه به صورت متغیر باینری
	$G=۰/۶۰۷- ۱/۰۷۰ DIV/TA+ ۰/۱۶۱ NI/NS+ ۰/۰۳۱ LOG-TA+ ۰/۰۰۶ Q$						الگوی نهایی
تأیید نشد	۰/۳۳۳	۰/۹۷۲	۰/۰۸۹	۰/۰۰۱	۱۹/۱۸۵	۰/۳۵۹	قدر مطلق تعدیلات سنوایی
	$G=۰/۶۰۷- ۱/۰۷۰ DIV/TA+ ۰/۱۶۱ NI/NS+ ۰/۰۳۱ LOG-TA+ ۰/۰۰۶ Q$						الگوی نهایی
تأیید نشد	۰/۳۶۱	۰/۹۱۶	۰/۰۸۷	۰/۰۰۱	۱۹/۱۸۵	۰/۳۵۹	قدر مطلق تعدیلات سنوایی ناشی از تعدیل مالیات
	$G=۰/۶۰۷- ۱/۰۷۰ DIV/TA+ ۰/۱۶۱ NI/NS+ ۰/۰۳۱ LOG-TA+ ۰/۰۰۶ Q$						الگوی نهایی
تأیید نشد	۰/۵۵۴	۰/۵۹۴	۰/۰۵۳	۰/۰۰۱	۱۹/۱۸۴	۰/۳۵۸	قدر مطلق تعدیلات سنوایی ناشی از اصلاح اشتباه
	$G=۰/۶۰۷- ۱/۰۷۰ DIV/TA+ ۰/۱۶۱ NI/NS+ ۰/۰۳۱ LOG-TA+ ۰/۰۰۶ Q$						الگوی نهایی
تأیید نشد	۰/۶۹۵	-۰/۳۹۳	-۰/۰۴۲	۰/۰۰۱	۱۹/۱۸۵	۰/۳۵۹	درصد تغییر سود اولیه هر سهم ناشی از تجدید ارائه
	$G=۰/۶۰۷- ۱/۰۷۰ DIV/TA+ ۰/۱۶۱ NI/NS+ ۰/۰۳۱ LOG-TA+ ۰/۰۰۶ Q$						الگوی نهایی

جدول شماره ۶. الگوهای نهایی

$G=۱/۱۰۸- ۰/۸۱۵ DIV/TA+ ۰/۰۸۳ NI/NS+ ۰/۰۲۱ LOG-TA+ ۰/۰۰۷ Q$	فرضیه ۱
$G=۱/۴۴۹- ۰/۴۱۱ DIV/TA+ ۰/۱۰۱ NI/NS+ ۰/۰۲۸ LOG-TA$	فرضیه ۲
$G=۰/۶۰۷- ۱/۰۷۰ DIV/TA+ ۰/۱۶۱ NI/NS+ ۰/۰۳۱ LOG-TA+ ۰/۰۰۶ Q$	فرضیه ۳

نتیجه‌گیری و پیشنهادها

همان‌طور که نتایج جداول شماره ۳، ۴، و ۵ نشان می‌دهد، وجود ارتباط معنادار بین اعلان تجدید ارائه صورت‌های مالی با نرخ رشد شرکت‌ها در هیچ یک از فرضیه‌های

تحقیق تأیید نگردید. در این زمینه دلایل زیادی را می‌توان به عنوان علل عدم تأیید فرضیه مذکور عنوان نمود. به نظر محققین و براساس واقعیت‌های موجود در کشور ایران، به طور کلی تجدیدارائه صورت‌های مالی در زمان اعلان، فاقد بار اطلاعاتی مفید و مؤثر بر اشخاص برون‌سازمانی و بازار است که دلایل آن را می‌توان به صورت ذیل برشمرد:

۱. همان‌گونه که نتایج پژوهش سروری‌مهر (۱۳۸۵)، کردستانی و همکاران (۱۳۸۹) و نیکبخت و رفیعی (۱۳۹۱) نشان می‌دهد، درصد بالایی از شرکت‌های ایرانی دارای تعدیلات سنواتی بوده و صورت‌های مالی خود را تجدیدارائه می‌کنند. این موضوع با مراجعه به صورت‌های مالی شرکت‌ها نیز به خوبی قابل تأیید است. وفور تجدیدارائه در صورت‌های مالی شرکت‌ها، آن را به اطلاعاتی نامربوط برای استفاده-کنندگان صورت‌های مالی مبدل نموده است.
  ۲. با توجه به تصویب بودجه شرکت‌ها در طی سال، احتمالاً اثرات ناشی از ارائه مجدد صورت‌های مالی طی سال در قالب بودجه به صورت یک شیب ملایم، خنثی شده؛ لذا تأثیر این موضوع در قالب بودجه نمود پیدا خواهد کرد.
  ۳. تعدیل ذخیره مالیات، سهم عمده‌ای از تجدیدارائه‌ها را تشکیل می‌دهد. این‌گونه تعدیلات از تفاوت مالیات قطعی و مالیات ابرازی شرکت‌ها ناشی می‌شود. با توجه به اینکه مدیریت در وقوع این‌گونه تعدیلات دخالت مستقیم ندارد و مبتنی بر وقوع رویدادهای آتی (رسیدگی و اظهارنظر ممیز مالیاتی) است، از دیدگاه استفاده-کنندگان صورت‌های مالی، تعدیل مالیات به عنوان تغییر در برآورد مدیریت و خارج از اختیار آن تلقی می‌شود.
  ۴. عدم وجود قوانین و مقررات شفاف برای محدود ساختن شرکت‌ها در موضوع تجدیدارائه اطلاعات نیز می‌تواند مزید بر علت باشد.
- نتایج پژوهش حاضر با یافته‌های سوزان و همکاران (۲۰۱۳) سازگار نمی‌باشد. یافته‌های پژوهش سوزان و همکاران (۲۰۱۳) نشان داد که رشد شرکت‌ها به دنبال تجدید

ارائه صورت‌های مالی کاهش خواهد یافت، اما نتایج پژوهش حاضر این موضوع را مورد تأیید قرار نداد. همان‌طور که قبلاً بیان گردید و فور تجدید ارائه صورت‌های مالی در ایران و عدم وجود مقررات محدودکننده، موجب کاهش بار اطلاعاتی مؤثر اعلان تجدید ارائه شده است.

در انجام این پژوهش محدودیت‌هایی وجود داشته که در تعمیم و تفسیر نتایج باید به آنها توجه نمود. این محدودیت‌ها عبارتند از:

۱. در ایران تجدید ارائه مستقل وجود ندارد و صورت‌های مالی تجدید ارائه شده دوره مالی گذشته، همراه با صورت‌های مالی سال جاری و به صورت مقایسه‌ای ارائه می‌شود. با توجه به هدف این پژوهش، به نظر می‌رسد در صورتی که تجدید ارائه صورت‌های مالی به صورت مجزا از گزارش‌های مالی سالانه اعلان گردد، امکان ردیابی تأثیر آن توسط بازار آسان‌تر بوده و نتایج می‌تواند متفاوت باشد.
۲. با توجه به محدود بودن جامعه آماری تحقیق به شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران، تعمیم نتایج این تحقیق به سایر شرکت‌های غیر بورسی باید با احتیاط صورت گیرد.

با توجه به وقوع مکرر تجدید ارائه در صورت‌های مالی شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار و تأثیر نامطلوب آن بر کیفیت گزارشگری مالی که در پیشینه تحقیق بیان شد، پیشنهاد می‌شود که نهادهای نظارتی همانند سازمان بورس و اوراق بهادار و سازمان حسابرسی با وضع مقررات، شرکت‌ها را در این موضوع محدود نموده و برای افزایش دقت شرکت‌ها در تهیه صورت‌های مالی، اقدامات مؤثری انجام دهند.

یادداشت‌ها

1. Karpoff	2. Palmrose and Scholz
3. Haribar and Jankins	4. Graham
5. Demirguc-Kunt and Maksimovic	6. Khurana
7. Finance	8. Firm Growth
9. Myers and Majluf	10. Fazzari
11. Baber	12. Wilson
13. Barniv and Cao	14. Kravet and Shevlin
15. Pricing of Discretionary Information Risk	16. Susan

---

17. Backward

References

- Baber, W., Kang, S., Liang, L., Zhu, Z. (2009). Shareholder rights, Corporate governance and accounting restatement. *Working Paper*, Georgetown University.
- Barniv, R., Cao, J. (2009). Does information uncertainty affect investors' responses to analysts' forecast revisions? An investigation of accounting restatements. *Journal of Accounting Public Policy*, 28, 328–348.
- Demirguc-Kunt, A., Maksimovic, V. (1998). Law, Finance, and firm growth. *The Journal of Finance*, 53(6), 2107–2137.
- Fazzari, S., Hubbard, R., Petersen, B. (1988). Financing constraints and corporate investment. *Brookings Papers on Economic Activity*, 1, 141-195.
- Ghaemi, M.H., Mohseni, S.A., Karimi, M.B. (2014). Assessment of effects of revenue management on firms' growth. *Journal of Accounting Knowledge*, 5(16), 137-161 [In Persian].
- Graham, J., Li, S., Qiu, J. (2008). Corporate misreporting and bank loan contracting. *Journal of Financial Economics*, 89(1), 44–61.
- Hribar, P., Jenkins, N. (2004). The effect of accounting restatements on earnings revisions and the estimated cost of capital. *Review of Accounting Studies*, 9(2–3), 337–356.
- Karpoff, J., Lee, D., Martin, G. (2008). The cost to firms of cooking the books. *Journal of Financial and Quantitative Analysis*, 43(3), 581-611.
- Khurana, I., Pereira, R., Martin, X. (2006). Firm growth and disclosure: An empirical analysis. *Journal of Financial and Quantitative Analysis*, 41(2), 357–380.
- Kordestani, G. Azad, A., Kazemi, M. (2011). Experimental review of the materiality of prior period adjustments. *Accounting Research*, 8, 63-72 [In Persian].
- Kravet, T., Shevlin, T. (2010). Accounting restatements and information risk. *Review of Accounting Studies*, 15(2), 264–294.
- Myers, S., Majluf, N. (1984). Corporate financing and investment decisions when firms have information that investors do not have. *Journal of Financial Economics*, 13(2), 187–224.
- Namazi, M. (2005). Examines the implications of agency theory, Mmanagement accounting. *Journal of Social Sciences and Humanities Shiraz University*, 22(42), 148-150 [In Persian].

-
- Nikbakht, M.R., Rafiee, A. (2012). A model of effective factors in financial restatements in Iran. 3(9), 167-194 [In Persian].
- Palmrose, Z., Scholz, S. (2004). The circumstances and legal consequences of non-GAAP reporting: Evidence from restatements. *Contemporary Accounting Research* 21(1), 139-180.
- Sarvarimehr, S. (2006). The nature of the annual adjustments in firms. *Accounting master's thesis*, University of Allameh Tabatabaei, 1-22.
- Susan, M., Shawn, X., Raynolde, P., Xiaolu, X. (2013). The effects of accounting restatements on firm growth. *Journal of Accounting and public policy*, 357-376.
- Technical Committee on Audit Organization, (2015). *Accounting Standards. Audit Organization publication*, 161-164.
- Wilson, W. (2008). An empirical analysis of the decline in the information content of earnings following restatements. *The Accounting Review*, 83(2), 519-548.